

Velfærdsministeriet

Dato: 7. april 2008
Kontor: Kommunaløkonomisk kt.
J.nr.: 2007-2400-53
Sagsbeh.: nmj
Fil-navn: komøk08/lf/skat/hør not skat

Notat om høringssvar i forbindelse med forslag til lov om nedsættelse af statstilskuddet til kommuner ved forhøjelser af den kommunale skatteudskrivning

Indledning

Lovforslaget blev sendt i høring hos KL den 12. marts 2008 med frist til den 18. marts 2008.

Velfærdsministeriet har den 18. marts 2008 modtaget høringssvar fra KL. Høringssvaret omhandler to lovforslag. Dette notat vedrører den del af høringssvaret, som omhandler forslaget til lov om nedsættelse af statstilskuddet til kommuner ved forhøjelser af den kommunale skatteudskrivning.

Sammenhæng mellem skat og service

KL erkender indledningsvis, at den kommunale skatteudskrivning i 2008 ligger klart over det aftalte niveau. KL nævner videre, at det i årene 2003-2005 lykkedes kommunerne at holde skatten nogenlunde i ro, mens de kommunale skatter i 2006 og 2007 blev reguleret via lovgivning. For 2008 finder KL dog, at der var særlige forhold, der gjorde sig gældende. Der var i de sidste par år opstået ubalancer, og KL fremhæver, at strukturreformen og udligningsreformen har betydet, at kommuner med gevinst på reformen var indstillet på at hæve servicen, mens kommuner med tab på reformen var indstillet på at hæve skatten.

KL finder, at den foreslåede ordning med beskæring af statstilskuddet ved en kommunal skatteforhøjelse vil gøre det nærmest prohibitivt for en kommune at hæve skatten, også selv om den måtte have behov for det. Det strider efter KL's opfattelse mod tankegangen om, at skatteniveauet skal afspejle det valgte serviceniveau. Efter KL's opfattelse vil lovforslaget betyde, at de kommuner, der har holdt skatten nede i 2008, fremadrettet har større risiko for at blive straffet, end de ville have haft, hvis de havde sat skatten op i 2008.

KL anbefaler, at man fastholder det nuværende aftalesystem og giver kommunerne og KL reel mulighed for at udvikle procedurer og metoder til en bedre samlet aftaleoverholdelse, end det har været tilfældet i 2008.

Velfærdsministeriets bemærkninger:

Det skal indledningsvis bemærkes, at regeringen lægger stor vægt på at fastholde aftalesystemet med kommunerne, men at aftalesystemet også forudsætter, at de indgåede aftaler bliver overholdt. Formålet med dette lovforslag er at understøtte aftalesystemet ved at styrke kommunernes incitament til at overholde indgåede aftaler om den kommunale skatteudskrivning.

ning. Den foreslåede ordning vil give kommunerne et både kollektivt og individuelt incitament til at overholde en skatteaftale.

Den foreslåede ordning vil ikke forhindre individuelle skattetilpasninger i kommunerne. Men skattetilpasningerne skal som hidtil ske inden for rammerne af skattestoppet. Udgangspunktet er således, at når nogle kommuner sætter skatten op, skal andre sætte den tilsvarende ned, således at den samlede kommunale skatteudskrivning er uændret.

Lovforslaget giver også mulighed for, at der i bestemte år kan fastsættes en ramme for kommunale skattestigninger – svarende til den ordning, der var aftalt med KL for 2008. For 2008 var der således aftalt kommunale skattestigninger på i alt 750 mio. kr., men kommunernes budgetlægning resulterede i skattestigninger på 1,4 mia. kr. mere end aftalt.

Revision af ordningen i 2011-12

Efter KL's opfattelse må lovgivning af denne karakter være en midlertidig foranstaltning. KL har noteret sig, og loven skal tages op til revision i folketingsåret 2011-12, men det bør efter KL's opfattelse ske to år tidligere.

KL har endvidere noteret sig, at det af bemærkningerne fremgår, at ordningen skal ses i lyset af andre mulige initiativer til en bedre funktion af den kommunale skattefastsættelse, herunder eventuelt øget synlighed af den enkelte kommunes skat. Dette punkt kan KL tilslutte sig.

Velfærdsministeriets bemærkninger:

Efter regeringens opfattelse bør man have nogle års erfaring med ordningen, inden den skal tages op til revision. Det vil derfor være for tidligt at tage ordningen op til revision allerede i folketingsåret 2009-10, som KL foreslår.

Regeringen har noteret sig, at KL gerne medvirker i drøftelser af mulighederne for at skabe større synlighed om den enkelte kommunes skat. Dette arbejde vil blive igangsat i Velfærdsministeriets Finansieringsudvalg, hvor KL også er repræsenteret.

Fordelingen af individuelle og kollektive nedsættelser af tilskuddet

KL bemærker, at i det udkast til lovforslag, der blev sendt i høring, indgik det, at i tilfælde af en samlet kommunal skatteforhøjelse ville de kommuner, der havde sat skatten op, få nedsat deres tilskud svarende til 75 procent af deres skatteforhøjelse. Den resterende del af skatteforhøjelsen skulle reguleres over det samlede kommunale bloktilskud. I en situation med en samlet kommunal skatteforhøjelse, men hvor forholdsvis mange kommuner havde sat skatten ned, ville denne ordning kunne betyde, at den individuelle modregning kunne overstige den samlede skatteforhøjelse. I en sådan situation ville den kollektive regulering blive positiv.

Velfærdsministeriets bemærkninger:

Det bemærkes, at det fremsatte lovforslag på dette punkt er justeret i forhold til det udkast, der blev sendt i høring. I det fremsatte lovforslag svarer

den individuelle modregning i bloktilskuddet i alt til 75 procent af den samlede kommunale skatteforhøjelse. De resterende 25 procent modregnes i det samlede kommunale bloktilskud. Det bemærkes, at den samlede kommunale skatteforhøjelse er et resultat af alle de kommunale skatteændringer – både forhøjelser og nedsættelser. Jo flere kommuner, der sætter skatten ned, jo mindre bliver den samlede skatteforhøjelse og dermed også det beløb, der skal modregnes. Alle kommunale skattnedsættelser medvirker således til at reducere både den individuelle og den kollektive modregning i bloktilskuddet.

Administrative afgørelser

Efter KL's opfattelse lægger lovforslaget op til administrative afgørelser om størrelsen af det kommunale bloktilskud. KL anfører, at bloktilskuddet fastsættes af finansministeren med tilslutning fra Folketingets Finansudvalg ud fra principper, der er fastlagt i lovgivningen. KL finder det uacceptabelt, at Finansudvalget ikke skal have nogen rolle, såfremt dette tilskud skal beskæres. Nedsættelsen af tilskuddet vil således efter KL's opfattelse ske uden den parlamentariske kontrol, som en behandling i Folketingets Finansudvalg er udtryk for.

Velfærdsministeriets bemærkninger:

Eventuelle nedsættelser af bloktilskuddet til kommuner efter denne lov vil ske efter de regler, der fastsættes i loven. Loven fastsætter forholdsvis detaljerede regler for opgørelsen og fordelingen af en eventuel nedsættelse af bloktilskuddet til kommunerne. Det er ikke op til en administrativ afgørelse, om bloktilskuddet til kommuner skal nedsættes, og hvor stor denne nedsættelse i givet fald skal være. En eventuel nedsættelse vil derimod blive opgjort ud fra de regler, der fastsættes i loven. Den parlamentariske kontrol af ordningen sker således ved, at Folketingets i loven fastsætter forholdsvis detaljerede bestemmelser om opgørelse og fordeling af en eventuel tilskuds-nedsættelse.